

WEŹ ODDECH - MŁODZI NA RZECZ CZYSTEGO POWIETRZA

E-KURS - CZĘŚĆ II

W jaki sposób przeprowadzić projekt młodzieżowy?
Poznajemy zasady realizacji oraz kryteria dobrego projektu młodzieżowego

W tej części e-kursu:

- ☞ Dowiedzie się, jak formułować temat projektu i określać jego cel.
- ☞ Dowiedzie się czym jest projekt informacyjny oraz jak go przygotować.
- ☞ Dowiedzie się czym jest projekt rzeczniczy oraz jak go przygotować.
- ☞ Poznacie ciekawe projekty dotyczące czystości powietrza.

PROJEKT – CO TO W OGÓLE JEST?

Projekt można porównać do pieczenia ciasta dla przyjaciół.

1. Najpierw **wyznaczamy temat** – „Nauka pieczenia ciasta” oraz **cel** – „Chcemy ugościć przyjaciół, poprzez przygotowanie pysznego ciasta”. Później dowiadujemy się, jakie ciasto lubią Wasi znajomi. OK, już wiecie, że szarlotka będzie odpowiednia na spotkanie – w projektowym języku właśnie dokonaliście **diagnozy potrzeb** Waszego otoczenia!
2. Następnie ustalacie, co musicie zrobić, by ciasto powstało: stworzyć listę potrzebnych składników, znaleźć czas na zakupy oraz na przygotowanie ciasta. Macie więc już **listę zadań oraz termin**, kiedy te wszystkie rzeczy się wydarzą.
3. Dodatkowo dziadek zadeklarował swoją pomoc. Super! Jest więc i **sojusznik**. Przed wizytą przyjaciół, wspólnie z dziadkiem zabieracie się do pieczenia: ktoś wyrabia ciasto, dziadek obiera i kroji jabłka, inne osoby odpowiadają za nakrycie do stołu. Krótko mówiąc: **działacie!**
4. Swoich przyjaciół gościsz pyszną szarlotką: to tak, jak **publiczna prezentacja efektów projektu**. Niektórzy ze znajomych mówią, że pyszne, inni trochę kręcą nosem na nadmiar cynamonu – to możemy porównać do **podsumowania projektu** oraz do informacji zwrotnej, którą dajemy sobie nawzajem w grupie projektowej.

Zapoznajcie się z **krótkim filmikiem** o tym, jak zrobić projekt edukacyjny.

1.
TEMAT / CEL / DIAGNOZA

2.
PLAN ZADAŃ / HARMONOGRAM

3.
DZIAŁANIE

4.
**PREZENTACJA EFEKTÓW PROJEKTU
/ INFORMACJA ZWROTNA**

GRUPA PROJEKTOWA - WASZA SIŁA!

Tworzenie grupy projektowej to pierwszy i zarazem kluczowy etap projektu, mający istotny wpływ na przebieg zdarzeń.

Dobra grupa projektowa stara się ze sobą regularnie spotykać. Stałość spotkań pozwoli Wam lepiej rozłożyć pracę na kolejne tygodnie, dzięki czemu zmniejszycie ryzyko niewywiązania się z części zadań.

Kolejnym krokiem po integracji grupy projektowej i wyznaczeniu stałych terminów spotkań jest spisanie kontraktu. Kontrakt to zbiór zasad dotyczących współpracy w grupie. Propozycje zasad może zgłosić każda uczestnicząca w projekcie osoba, ale aby zostały one przyjęte, musi je zaakceptować reszta zespołu.

Stwórzcie kontrakt na większym arkuszu papieru, podpiszcie i powieście w widocznym miejscu, w sali spotkań.

Cwiczenie: **Kontrakt**

ĆWICZENIE!

Zastanówcie się indywidualnie, jakie są Wasze osobiste powody udziału w projekcie. Określcie swoje mocne strony i motywacje. Spiszcie sobie na własnej kartce:

- 1. Moje moce – co potrafię?**
- 2. Moje osiągnięcia – co zrobiłem/zrobiłam?**
- 3. Mój rozwój – czego chcę się nauczyć?**
- 4. Kto i jak może pomóc mi w rozwoju?**

W JAKI SPOSÓB WYZNACZAĆ TEMAT ORAZ CEL PROJEKTU?

Temat

Na początku projektu należy określić jego temat oraz wyznaczyć cel. Te dwa elementy muszą ze sobą współgrać ale nie oznaczają tego samego! Temat projektu zwykle jest **bardziej obszerny i ogólny niż cel**, możecie go poszukiwać wszędzie - w szkole i poza nią, w swojej dzielnicy, miasteczku, w życiu codziennym, możecie zainspirować się filmem, postem na Facebooku. To może być np. „Spalanie odpadów w domowych piecach”, „Komunikacja miejska w Warszawie” lub „Rowery w naszej gminie”.

Cel

Kolejnym etapem jest określenie celu projektu.
Odpowiedzcie sobie na pytania: *Czego chcę się nauczyć?*
Co chcę zrozumieć? Co zamierzam osiągnąć?

Cele projektu powinny być dla Was zrozumiałe oraz realistyczne, a poza tym **konkretne** i sformułowane w **formie efektu**, a nie działania.

Przykład

W projekcie pn. „Niska emisja w mojej miejscowości”, celem może być „Dowiemy się, co wpływa na jakość powietrza w naszej gminie”, a nie „Jakość powietrza w naszej gminie”. Określenie tego, jaka jest jakość powietrza w naszej gminie jest już działaniem, czyli czynnością, która przybliży Was do osiągnięcia celu projektu.

ĆWICZENIA!

Zbieranie pomysłów na projekt:

Generator pomysłów

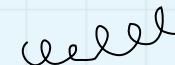
Planowanie działań:

Kwiatki projektowe

Podział zadań:

Działania na start

Harmonogram

NARZĘDZIA UŁATWIAJĄCE PRACĘ W PROJEKCIE:

- ☞ Do tworzenia harmonogramu możecie wykorzystać **Kalendarz Google** – stwórzcie swój grupowy kalendarz, w którym określicie, kiedy dane działanie ma się wydarzyć.
- ☞ Do podziału zadań idealny jest **Excel**. Przygotujcie tabelkę, składającą się z wierszy *Nazwa działania*, a pod nią w każdym wierszu - co musi się wydarzyć, by dane działanie zrealizować. Teraz przechodźcie do kolumn. Obok działań dopiszcie datę realizacji, a w kolejnej kolumnie kto za to odpowiada. Taki arkusz możecie przenieść do Google Doc. i udostępnić wszystkim osobom z grupy.
- ☞ Do bieżącej komunikacji możecie wykorzystać **grupę na Facebooku**, utworzoną tylko na Wasze projektowe potrzeby. Jeśli nie macie konta na Facebooku, możecie skorzystać z prostego narzędzia pn. Slack, WhatsApp, Padlet.
- ☞ Do tworzenia grafik wykorzystajcie bezpłatne narzędzie **Canva**. Filmy możecie nagrywać telefonem komórkowym, a montować je w Youtube Movie Maker (możecie też dodawać dźwięk oraz napisy do Waszego filmu).
- ☞ **Dokumentujcie** swoje działania na różnych etapach realizacji projektu – notatki i zdjęcia przydadzą się nie tylko do promocji tej jednej inicjatywy, ale również będą pomocne w celu uwiarygodnienia swoich doświadczeń. Bardzo ciekawą metodą dokumentacji projektu jest stworzenie e-książki, przy wykorzystaniu: www.bookcreator.com

DOBRY PROJEKT, CZYLI JAKI? KRYTERIA PROJEKTU EDUKACYJNEGO

Wiecie już czym jest projekt, potraficie określić temat oraz wyznaczyć jego cel. Teraz nadszedł czas, by zapoznać się z kryteriami dobrego projektu. Kryteriami, czyli zasadami, których przestrzeganie sprawia, że projekt można określić mianem dobrego i kompletnego. Oto one:

- ☞ Ustalimy zasady współpracy w grupie, które sprawiają, że będziemy się w niej czuć swobodnie i komfortowo.
- ☞ Określimy podział obowiązków. Każda osoba będzie miała przyporządkowane minimum jedno zadanie, za które będzie odpowiedzialna.
- ☞ Wybierzemy koordynatora/koordynatorkę naszej grupy i określimy jego/jej zadania.
- ☞ Grupa projektowa będzie spotykać się systematycznie.
- ☞ Uczniowie i uczennice będą wykonywać swoje zadania samodzielnie, a nauczyciel/nauczycielka będzie pełnił rolę wspierającą.
- ☞ Po zakończeniu projektu informacyjnego przeprowadzimy podsumowanie pracy grupy i spisujemy wnioski na przyszłość.
- ☞ Każda osoba w grupie projektowej otrzyma informację zwrotną (również nauczyciel/nauczycielka).

Wybierz jedno kryterium, którego realizacja jest dla Ciebie najważniejsza i napisz na kartce uzasadnienie swojego wyboru. Odpowiedzią wymień się z inną osobą z grupy i przez chwilę porozmawiajcie o wybranych przez siebie kryteriach. Pamiętaj, by nie oceniać wyboru swoich kolegów i koleżanek – bardzo możliwe jest, że w grupie wskażecie zupełnie inne kryteria jako ważne. Różnorodny wybór wskazuje o różnorodności potrzeb i opinii.

KAMPANIA INFORMACYJNO-EDUKACYJNA – CO TO TAKIEGO?

KARTA PRACY
KAMPANIA
INFORMACYJNO-
EDUKACYJNA

Projekt informacyjny przeprowadza się po to, aby przekazać większej grupie odbiorców i odbiorczyń jakąś konkretną treść. Np. w Waszych projektach możecie informować mieszkańców i mieszkanki miejscowości o skutkach zdrowotnych wynikających z emisji komunikacyjnej i zachęcać ich do ograniczenia korzystania z samochodów.

Na co należy zwrócić uwagę, realizując projekt informacyjny:

§ 1

Selekcja informacji – wybierzcie 2-3 informacje, które chcecie przekazać w ramach kampanii. Nie zasypujcie Waszych odbiorców i odbiorczyń nadmiarem informacji, starczy jedna ale precyzyjna np. „Wybierz rower!”

§ 2

Dobrze wybrane kanały informowania – należy dokładnie ustalić, o czym chcecie informować oraz w jaki sposób. Do osoby w Waszym wieku łatwiej dotrzecie przygotowując kampanię na Facebooku, zaś seniorka woli dostać do ręki wydrukowaną ulotkę. Musicie dostosować formę i kanał komunikatu do potrzeb konkretnej grupy odbiorców i odbiorczyń.

§ 3

Przygotowanie na różne pytania - podczas projektu możecie spotkać się z wieloma pytaniami, bądźcie gotowi, by na nie odpowiedzieć. Osoby, do których chcecie dotrzeć,

mogą zapytać o źródło danych, na których opieracie Wasze materiały, mogą czuć potrzebę poznania większej ilości informacji.

§ 4

Ulotki to nie wszystko! Pewnie często zdarzyło się Wam dostać na ulicy ulotkę – czy zawsze zapoznacie się z jej treścią? Zastanówcie się z jakich innych sposobów komunikacji możecie skorzystać.

§ 5

Otwartość na różnorodne reakcje - może być tak, że z Waszą kampanią dotrzecie do bardzo dużej liczby osób. Może być też tak, że osoby, które napotkacie nie będą chętne na rozmowę z Wami. Dajcie szansę innym na niewchodzenie w interakcję. Jeśli takich sytuacji jest wiele, warto przemyśleć, co może być przyczyną - podejmijcie refleksję i wdrażajcie do projektu odpowiednie zmiany.

PROJEKT RZECZNICZY – CO TO TAKIEGO?

Rzecznictwo, mówiąc najprościej, to występowanie w imieniu kogoś na rzecz jakiejś sprawy (np. ograniczenia niskiej emisji). Jest to walka „o coś”, zabranie głosu w celu rozwiązania konkretnego, jasno określonego problemu. Rzecznictwo polega na dotarciu do osób decyzyjnych (np. burmistrza lub rady miasta) i przekonaniu ich, aby zajęły się problemem. Np. w Waszych projektach możecie stworzyć petycję w sprawie dostawienia większej liczby stojaków na rowery przed szkołą.

Na co należy zwrócić uwagę, realizując projekt rzeczniczy:

§ 1

Selekcja informacji – wybierzcie jeden konkretny cel projektu. Celem projektu rzeczniczego jest podjęcie próby wprowadzenia zmian w znanej Wam okolicy. Nie starajcie się zmieniać zbyt dużo rzeczy na raz.

§ 2

Dobrze wybierzcie adresata rzecznictwa – Aby dobrze wyznaczyć adresata działań, może być potrzebne sprawdzenie kompetencji poszczególnych instytucji i urzędników. Kto w urzędzie miasta odpowiada za ochronę środowiska? Kto jest właścicielem danego terenu? Takie informacje często znajdują się na stronie internetowej urzędu, w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) lub można je uzyskać telefonicznie.

§ 3

Realizując projekt rzeczniczy, należy pamiętać o możliwościach i ograniczeniach naszego adresata, np.

przedstawicieli samorządu lokalnego. W urzędzie każda decyzja wymaga dużo czasu i formalności.

§ 4

Różne style działania. Petycję możecie wydrukować i zbierać podpisy wśród mieszkańców lub opublikować ją w internecie. Jeśli mieszkańcy waszej miejscowości nie korzystają aktywnie z sieci, zdecydujcie się na petycję tradycyjną. Możecie również połączyć te dwie metody.

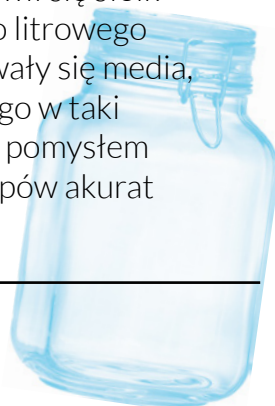
§ 5

Kto zainteresuje się projektem? - Zastanówcie się, kto może być zainteresowany tym, aby wasz cel został zrealizowany, kto może zostać Waszym sojusznikiem. Zwróćcie się do nich z prośbą o podpisanie, promowanie i udostępnianie informacji o waszym działaniu. Zastanówcie się, czy wśród mieszkańców miejscowości nie ma jakiejś lokalnie znanej osoby, która mogłaby poprzeć wasze działania.

PRZYKŁADY CIEKAWYCH PROJEKTÓW

Stoik z powietrzem z Podlasia

Prosta rzecz, na Allegro w lutym 2016 roku pojawił się stoik z czystym powietrzem z Podlasia. Koszt jednego litrowego stoika to aż 150 zł za sztukę! Aukcją zainteresowały się media, min. Radio Zet. Wykorzystanie portalu aukcyjnego w taki niekonwencjonalny sposób, może być ciekawym pomysłem na akcję informacyjną. Może ktoś w trakcie zakupów akurat trafi na taką aukcję i skłoni go ona do refleksji?

Piosenka o smogu

Posłuchajcie [piosenki kabaretu Czwartej Fali](#) (Alvaro Soler ft. Monika Lewczuk PARODIA).

Piosenka, film, sztuka teatralna, kabaret, musical – to formy, które możecie wykorzystać do zrealizowania Waszego projektu informacyjnego.

Petycja BAS

Przykładem projektu rzeczniczego jest petycja on-line (przygotowanie dokumentu, zebranie podpisów i przekazanie petycji odpowiedniej Instytucji). W 2019, w Białymstoku, Białostocki Alarm Smogowy opublikował petycję, która miała na celu zainicjowanie dodatkowych działań na rzecz ochrony powietrza w Białymstoku, m.in. utworzenie Antysmogowego Okrągłego Stołu i wypracowanie skutecznej polityki antysmogowej - [PETYCJA](#)

ĆWICZENIE !

Wskaż mocne i słabe strony przedstawionych projektów i akcji – odpowiedzi zapisz na kartce. Zadanie wykonaj wykorzystując metodę informacji zwrotnej.

Informacja powinna:

- wskazać dobre strony projektu,
- pokazać to, co wymaga poprawy,
- dać wskazówki, jak należy to poprawić,
- dać wskazówki, w jakim kierunku organizatorzy akcji mogą rozwijać swoje pomysły.

Tutaj znajdziecie więcej przykładów akcji informacyjnych zrealizowanych w ramach Weż oddech!

ZADANIE DOMOWE

Odpowiedzi na zadanie znajdujące się na poprzednim slajdzie prześlijcie do koordynatorki programu na adres justyna.zamojda@ceo.org.pl do **28 października**.

Powodzenia w działaniu!
Justyna Zamojda

CEO
CENTRUM EDUKACJI
OBYWATELSKIEJ

wschodzący
Białystok

**PRZYŚLIJ
ODPOWIEDZI
DO 28-GO
PAŹDZIERNIKA!**

